

Arkiv: FA-B0, TI-&00
JournalpostID: <jplD> 20/42066
Saksbehandlar:
Dato: 19.08.2020

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
044/20	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur	01.09.2020
	Alver kommunestyre	

Forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Framlegg til forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune vert vedteke med følgjande tilføyning i § 7:

Elevar frå Leiknes skule som søker og får plass ved Ostereidet ungdomsskule, får innvilga fri skuleskyss ut frå fylkeskommunale og kommunale vilkår som om det var deira nærskule.

Framlegget vert sendt til kommunestyret for endeleg vedtak.

Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 01.09.2020:

Behandling:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

OKK- 044/20 Vedtak:

Innstilling i OKK - 01.09.2020:

Framlegg til forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune vert vedteke med følgjande tilføyning i § 7:

Elevar frå Leiknes skule som søker og får plass ved Ostereidet ungdomsskule, får innvilga fri skuleskyss ut frå fylkeskommunale og kommunale vilkår som om det var deira nærskule.

Framlegget vert sendt til kommunestyret for endeleg vedtak.

Politisk handsaming

Saka er handsama i Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 10.03.2020 og 28.04.2020.

Framlegget vart vedtatt sendt ut på høyring med høyringsfrist 12. juni 2020.

Saka skal til handsaming i Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 01.09.2020 og skal avgjerast i kommunestyre 17.09.2020.

Bakgrunn

Kommunane Lindås, Meland og Radøy har slått seg saman til nye Alver kommune frå 01. januar 2020. Forskrifter om opptaksområde for grunnskulane i dei tre dåverande kommunane må erstattast med nye. Rådmannen har utarbeidd framlegg til ny forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune. Framlegget til ny forskrift er heimla i Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringslova (opplæringslova) § 8-1 som gjev kommunen rett til å

fastsetje forskrifter; «om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.» Den lokale forskrifta om opptaksområde, også definert som skulekretsar, skal vere ein funksjon for korleis nærskuleprinsippet skal ivaretakast for den einkilde elev i kommunen. Den skal først og fremst sikre førehandsvisse for innbyggjarane i kommunen.

Forskrifta kan ikkje leggje vekt på omsyn som vil vere i strid med nærskuleprinsippet, eller opplæringslova sine formål. Forskrifta vil vere klarast om den legg vekt på objektive forhold som geografi og topografi. Forskrifta må imidlertid også opne for å leggje vekt på subjektive forhold, der spørsmålet om nærskuleprinsippet må verte avgjort i den konkrete sak. Inndelinga i opptaksområde kan ikkje vere absolutt, jf. Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) punkt 9.4. Forskrifta om opptaksområde må også opne for vurderingar knytt til den einkilde elev.

Saka vart handsama av Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 10.03.2020 og 28.04.2020. Utvalet vedtok 28.04.2020 å sende rådmannen sitt framlegg til forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune ut på høyring. Frist for høyringsuttale vart sett til 12.06.2020.

Prosess og vurdering:

Framlegget til ny forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune vart sendt ut til høyringsinstansane 29.04.2020. Framlegget vart sendt til samarbeidsutvala for grunnskulane og barnehagane, hovudtillitsvalde, hovudverneombod, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og ungdomsrådet. Rådmannen har fått inn 4 uttaler frå høyringsinstansane.

Eit av formåla med ei forskrift om opptaksområde er å sikre forsvarleg kapasitetsutnytting ved dei ulike skulane, og at om ein skule ikkje har kapasitet og ikkje kan byggjast ut, kan kommunen fastsetje at elevane kan sokna til ein annan skule. I uttalen frå skulemiljøutvalet ved Manger skule stiller ein spørsmål ved om dette vil kunne medføre at kommunen vel å sende elevar til andre skular for å unngå å byggje ut deira skula. I forslaget til forskrift er det ikkje foreslått endringar i opptaksområde/kringsgrensene som ikkje har nærskuleprinsippet som førande prinsipp. I tilfelle der ein skule t.d. er plassert i eit tettbebyggt byområde, der gjerne skulebygningen eller bygningar i umiddelbar nærleik er freda, vil det vere vanskeleg å utvide kapasiteten ved skulen ved å byggje ut skulen. I slike tilfelle kan ein kommune fastsetje at elevane kan sokne til ein annan skule enn den skulen som er nærast. Dette er ei problemstilling ein ikkje har i Alver kommune, og det er derfor heller ikkje tatt stilling til det i forslaget til forskrift. Det er elles svært begrensa anledning til å leggje vekt på kapasitet ved fastsetjing av kringgrenser i ein kommune.

Samarbeidsutvalet ved Manger skule viser og til at elevar som har hatt gratis skyss til nærskulen også bør få gratis skyss viss dei etter søknad får vedtak om å gå på annan skule enn nærskulen. Det er vist til at dette har vore praksis i Radøy kommune. Når ein kommune innvilgar ein søknad om å gå på annan skule enn nærskulen, er utgangspunktet at kommunen ikkje kan stille vilkår om eigenbetaling. Unntaket er om skulebyte ikkje har samanheng med retten til opplæring. Eksempel på dette kan vere at det er praktisk for foreldra, eller at eleven har gode vener på den andre skulen. Skal byte av skule sikre rettar etter loven, t.d. spesialundervisning eller trygt og godt skulemiljø, kan ein aldri stille slike vilkår. Kostnaden ved skyssutgifter vil bli tatt stilling til i kvart vedtak om skulebyte basert på grunnlaget for søknaden.

Samarbeidsutvalet ved Leiknes skule viser til at dei ser at noverande forskrift, der elevar frå Leiknes må søkje om å få gå på Knarvik ungdomsskule, ikkje er i tråd med regelverket. Samstundes viser dei til at sjølv om fleire i Leiknes-krinsen ønskjer å gå på ungdomsskule i Knarvik, er det og ein del heimar som ønskjer at barna deira skal gå på Ostereidet ungdomsskule. Su ved Leiknes vurderer at det for ein del elevar vil vere til det beste å kunne gå på ein mindre skule med mindre klassar, og i eit meir oversiktleg miljø. Su ønskjer at Ostereidet ungdomsskule vert eit reelt alternativ for deira elevar. Ein ber om at det vert vurdert om ein bør dekkje skysskostnader for elevar frå Leiknes som ønskjer å gå til Ostereidet ungdomsskule sjølv det då ikkje er deira nærskule. Det vert då viktig at dei som søkjer om å få

gå på Ostereidet, får plass ved Ostereidet ungdomsskule.

Alle har rett til å søkje om å få gå på annan skule enn nærskulen. Det er god plass på Ostereidet då elevtalet er lite, og vil vere det i tida framover. Elevane på Leiknes har i realiteten over tid kunna velje mellom to ungdomsskular, Ostereidet og Knarvik. Rådmannen har forståing for at det for nokon er ein nærare tilhøyrigheit til Ostereidet enn Knarvik, også på grunn av at det over tid vart etablert ein praksis der elevane sokna til Ostereidet ungdomsskule sjølv om det ikkje var derira nærskule. Av den grunn vil ein foreslå at elevar frå Leiknes skule som søkjer om og får plass ved Ostereidet ungdomsskule, får innvilga fri skuleskysst ut frå fylkeskommunale og kommunale vilkår som om det var deira nærskule.

Det er og kome inn ein uttale frå innbyggjarar som gjeld Åsheim krins og elevar frå Alver som går til Kaland barne- og ungdomsskule i Austrheim kommune. Uttalen er vedlagt, men er ikkje handsama vidare i dette saksframlegget. Avtalen mellom Alver og Austrheim er vidareført for inneverande skuleår og er ikkje utgreiia vidare her. Uttalen vil bli tatt med i eit eventuelt saksframlegg som gjeld dette opptaksområdet.

Samarbeidsutvaler ved Juvikstølen barnehage uttaler at dei ikkje har kommentarer til framlegget til forskrift om opptaksområde.

Samla vurdering

Nærskuleprinsippet er det førande prinsippet for forslag til ny forskrift om opptaksområde. Det er svært avgrensa høve til å leggje vekt på kapasitet når ein kommune fastset forskrift for opptaksområde/krinsgrenser. Det er og avgrensa anledning til å stille vilkår om eigenbetaling av skysskostnader om elevar etter søknad får plass ved annan skule enn nærskulen. Vilkår om eigenbetaling blir stilt, om søknad og vedtak om skulebyte ikkje er grunngjeve i rettar etter loven, som t.d. opplæring. Elevar som går på barneskulen på Leiknes vil ha Knarvik ungdomsskule som sin nærskule. Dei kan søkje om å gå på annan skule enn nærskulen. Rådmannen foreslår at det i framlegg til forskrift under § 7 blir lagt inn følgjande: *Elevar frå Leiknes skule som søkjer og får plass ved Ostereidet ungdomsskule, får innvilga fri skuleskysst ut frå fylkeskommunale og kommunale vilkår som om det var deira nærskule.*

Vedlagt er oversikt over noverande opptaksområde, høyringsuttalar samt framlegg til forskrift om opptaksområde. I framlegget er forslag til nytt avsnitt i § 7 lagt til.

Vedlegg i saken:

29.06.2020	Uttale til opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune	1414541
16.06.2020	Uttale høyring 12.06 (003)	1406778
12.06.2020	Høyring - forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune	1405368
04.06.2020	Høyring – forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune.	1400344
20.08.2020	Framlegg til forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune	1433526
20.08.2020	Kart noverande opptaksområde Alver kommune	1433527